

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра анестезіології та інтенсивної терапії

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної
програми «Парамедик»
_____ Людмила ГОРДІЄНКО
« ____ » _____ 2024 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради Навчально-
наукового медичного інституту
_____ Юрій КАЗАКОВ
Протокол від « ____ » _____ 2024 р. №

СИЛАБУС

ВК 11. Екстрена токсикологічна допомога
вибіркова дисципліна

освітньо-професійний рівень

галузь знань
Спеціальність
кваліфікація освітня
кваліфікація професійна
освітньо-професійна програма
форма навчання
курс(и) та семестр(и) вивчення навчальної
дисципліни

перший (бакалаврський) рівень вищої
освіти

22 «Охорона здоров'я»
223 «Медсестринство»
Бакалавр медсестринства
Парамедик
Парамедик
Денна
ІІІ курс, V семестр

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
анестезіології та інтенсивної терапії
Зав. кафедри _____ Костянтин ТАРАСЕНКО
Протокол від « ____ » _____ 2024 р. №

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Екстрена токсикологічна допомога
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Полтавський державний медичний університет
Повна назва структурного підрозділу	Кафедра анестезіології та інтенсивної терапії
Розробник(и)	Давиденко Аліна Володимирівна
Обсяг навчальної дисципліни	Кількість кредитів / годин – 3/90, із них: Практичних (год.) - 48 Самостійна робота (год). – 42 Вид контролю- залік
Мова викладання	Українська

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна освітньо-професійна програма Парамедик
Передумови для вивчення дисципліни	Анатомія, Фізіологія, Медична маніпуляційна техніка, Фармакологія та особливості застосування ЛЗ в екстрених умовах, Екстрена допомога при невідкладних станах

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів комплексу знань щодо дії на організм людини токсичних речовин, їх надходження, розподілу і виведення з організму; основних синдромів отруєнь, методів прискореного виведення токсичних речовин із організму, антидотної терапії та надання екстреної токсикологічної допомоги.

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№	Тема	К-ть годин
1	Загальні питання токсикології. Предмет токсикології. Токсикометрія. Токсикокінетика. Класифікація отрут. Класифікація отрут за тропністю (вибірковою токсичністю). Патохімічна класифікація отрут. Практична класифікація отрут. Класифікація отруєнь. Патогенез отруєння. Стадії та	2

2	Діагностика гострих отруєнь. Особливості огляда місця події та збору анамнеза у пацієнтів з гострим отруєнням. Клінічні прояви гострих отруєнь. Токсидроми. Забір матеріалу для токсикологічного дослідження.	2
3	Загальні принципи інтенсивної терапії гострих отруєнь. Методи детоксикації організму. Антидотна терапія. Синдромальна терапія гострих отруєнь.	2
4	Отруєння етанолом. Токсикодинаміка і патогенез отруєння. Токсикокінетика. Клінічна картина отруєння. Діагностика. Інтенсивна терапія гострих отруєнь етанолом.	2
5	Отруєння сурогатами етанолу (метанолом, етиленгліколем). Токсикодинаміка і патогенез отруєння. Токсикокінетика. Клінічна картина отруєння. Діагностика. Інтенсивна терапія.	2
6	Отруєння опіатами. Токсикодинаміка і патогенез отруєння. Клініка отруєння. Діагностика. Інтенсивна терапія гострих отруєнь опіатами.	2
7	Отруєння анксиолітиками, заспокійливими, снодійними та антидепресантами. Токсикодинаміка і патогенез отруєння. Клініка отруєння. Діагностика. Інтенсивна терапія.	4
8	Отруєння психотропними отрутами. Отруєння психостимуляторами. Отруєння галюциногенами. Токсикодинаміка і патогенез отруєння. Токсикокінетика. Клінічна картина отруєння. Діагностика. Інтенсивна терапія.	2
9	Гострі медикаментозні отруєння. Гострі отруєння ненаркотичними анальгетиками (парацетамол, НПЗЗ). Гострі отруєння препаратами, що діють переважно на серцево-судинну систему. Гострі отруєння антикоагулянтами.	4
10	Отруєння фосфорорганічними сполуками. Токсикодинаміка і патогенез отруєння. Клінічна картина отруєння. Діагностика. Інтенсивна терапія.	2
11	Отруєння чадним газом. Токсикодинаміка і патогенез отруєння. Клінічна картина отруєння. Діагностика. Інтенсивна терапія отруєння чадним газом.	2
12	Отруєння речовинами припікаючої дії. Отруєння органічними кислотами. Отруєння неорганічними кислотами. Отруєння основами. Отруєння окиснювачами. Токсикодинаміка і патогенез отруєння. Клінічна картина отруєння. Діагностика. Інтенсивна терапія.	4
13	Отруєння розчинниками. Отруєння вуглеводнями. Отруєння дихлоретаном. Токсикодинаміка і патогенез отруєння. Клінічна картина отруєння. Діагностика. Інтенсивна терапія.	4
14	Гострі отруєння важкими металами. Токсикодинаміка і патогенез отруєння. Клінічна картина отруєння. Діагностика. Інтенсивна терапія.	2

15	Гострі отруєння токсинами грибів. Отруєння грибними токсинами гастроентеротропної дії. Отруєння грибними токсинами нейровегетотропної дії. Токсикодинаміка і патогенез отруєння. Клінічна картина отруєння. Діагностика. Інтенсивна терапія.	4
16	Гострі отруєння токсинами рослинного походження. Токсикодинаміка і патогенез отруєння. Клінічна картина отруєння. Діагностика. Інтенсивна терапія.	2
17	Гострі отруєння токсинами тваринного походження. Ужалення бджолами, шершнями, осами. Укуси павуків, скорпіонів. Укуси змії та невідкладна допомога. Токсикодинаміка і патогенез отруєння. Клінічна картина отруєння. Діагностика. Інтенсивна терапія.	4
18	Гострі отруєння за особливих обставин. Особливості отруєнь у дітей. Особливості отруєнь у вагітних. Особливості отруєнь у осіб похилого віку.	2
	Разом	48

Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

- класифікувати види отруєнь та розрізняти їх ознаки, визначати ступінь летальності токсичної дози
- обстежувати пацієнтів з токсичним ураженням речовинами різних груп; визначати основні клінічні симптоми та синдроми отруєнь
- складати план обстеження та обґрунтувати призначення основних інвазивних і неінвазивних діагностичних методів
- здійснювати оцінку результатів додаткових методів дослідження, проводити диференційну діагностику
- правильно визначати методи детоксикації та першої допомоги при отруєннях різного походження
- проводити диференціальну діагностику гострих отруєнь
- знати загальні принципи комплексної детоксикації організму людини після гострих отруєнь, знати антидотні засоби
- надавати екстрену допомогу у разі гострих отруєнь речовинами різних груп

Методи викладання, навчання

- Практичні заняття
- Практично-орієнтоване навчання
- Самостійне навчання
- Обмін думками (think-pair-share)

Критерії оцінювання.

Основні засади політики оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти в Полтавському державному медичному університеті

Поточний контроль здійснюється науково-педагогічним працівником систематично, під час проведення практичних занять, виконання конкретного виду робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни. З початком викладання дисципліни вимоги до поточного контролю доводяться до відома здобувачів вищої освіти. Викладач обов'язково оцінює успішність кожного здобувача освіти на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

(https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/6Tdcp23hyEkS7hqbjXdxYJ_VvURg4ZBljhCLVpOoU.pdf)

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Система поточного та підсумкового контролю

Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нової навчальної дисципліни з метою визначення готовності здобувачів вищої освіти до її засвоєння. Контроль проводиться за допомогою засобів діагностики з навчальних дисциплін, як правило тестових завдань. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах, на засіданнях рад факультетів (інститутів) та центральної методичної комісії спільно з викладачами, які проводили заняття з дотичної навчальної дисципліни, згідно графологічної структури до ОП. За результатами вхідного контролю передбачаються організація індивідуальної роботи зі здобувачами вищої освіти, коригування робочих навчальних програм тощо.

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей. Оцінювання знань здійснюється шляхом усного опитування (індивідуальне і фронтальне); письмового опитування; тестового контролю; перевірки практичних навичок, самоконтролю. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки здобувачів освіти: тести, розв'язання ситуаційних задач. Оцінювання поточної успішності здійснюється відповідно до положення про організацію освітнього процесу в ПДМУ. Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти можна знайти за посиланням

https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJaApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf

Залік з дисципліни

Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Цей вид підсумкового контролю не передбачає ніяких додаткових письмових робіт, опитування, чи тестування на останньому занятті. Залік отримують здобувачі вищої освіти, які набрали необхідну мінімальну кількість балів впродовж поточного контролю (середній бал успішності 3,0 і вище), не мають невідпрацьованих пропусків занять, та виконали всі вимоги, які передбачені робочою навчальною програмою з дисципліни.

Результат навчання оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) та багатобальною шкалою. У разі виконання здобувачем освіти умов отримання заліку, науково-педагогічний працівник виставляє у відомість підсумкового семестрового контролю та індивідуальний навчальний план студента «зараховано» і кількість балів, яку набрав здобувач вищої освіти за дисципліну. Інформація про здобувачів освіти, які не отримали залік, з точним зазначенням причини також вноситься до «Відомості підсумкового семестрового контролю» та до індивідуального навчального плану. Причини не отримання заліку можуть бути наступні: здобувач вищої освіти має невідпрацьовані пропуски занять і (або) лекцій, тому виставляється позначка «н/в» (не виконав) у колонці «бали за підсумковий контроль»; здобувач вищої освіти відвідав усі заняття, але не набрав мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допускається до заліку (виставляється позначка «н/д» (не допущений) у колонці «бали за підсумковий контроль»). Після проведення заліку перший екземпляр «Відомості підсумкового семестрового контролю» передається відповідальному працівнику деканату, протягом однієї доби після проведення заліку, другий екземпляр зберігається на кафедрі. У випадку не складання заліку перескладання останнього здійснюється за графіком кафедри, який узгоджений з деканатом, але не частіше одного разу на день, до початку наступного навчального семестру. Регламент проведення семестрового заліку у здобувачів вищої освіти заочної форми навчання визначає кафедра, на якій проводиться викладання відповідної освітньої компоненти. Персональна відомість перескладання семестрового заліку (загальна відомість) заповнюється завідувачем кафедри або уповноваженою ним особою у двох примірниках, один з яких залишається на кафедрі, другий у день заповнення повертається в деканат завідувачем навчальної частини кафедри (відповідальним викладачем).

Методичне забезпечення

1. Матеріали для контролю знань,
2. Відеоматеріали;
3. Мультимедійні презентації;
4. Алгоритми відпрацювання практичних навичок;

Рекомендована література та інформаційні ресурси:

1. Анестезіологія, реанімація та інтенсивна терапія невідкладних станів : навч. посібник / Л.Я. Ковальчук та ін. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2003. – 324 с.
2. Невідкладна медична допомога : навч. посібник / К.М. Амосова, Б.Г. Безродний, О.А. Бур'янов та ін. ; за ред. Ф.С. Глумчера, В.Ф. Мос-каленка. – К. : Медицина, 2006. – 632 с.
3. Невідкладні стани : навч. посібник / В.М. Коновчук, В.І. Ротар, С.О. Акентьєв та

ін. – Чернівці : БДМУ, 2006. – 135 с.

4. Неотложная медицинская помощь / под ред. Дж. Э. Тинтиналли, Р.Л. Кроума, Э. Руиза ; пер. с англ. – М. : Медицина, 2001. – 1016 с.

5. Основи інтенсивної терапії : навч. посібник / за ред. Л.В. Усенко. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2002. – 332 с.

6. Палій Л.В. Анестезіологія та інтенсивна терапія : підручник / Л.В. Палій – К. : Медицина, 2008. – 224 с.

7. Скакун М.П. Невідкладна допомога при гострих отруєннях : навч. посібник / М.П. Скакун. – Тернопіль : ТДМУ, 2005. – 244 с.

8. Протоколи надання медичної допомоги при гострих отруєннях розділ "Антидотна терапія", 1 частина Л.І.Власик, Н.О.Волошина, М.А.Георгіянц, І.П. Современные проблемы токсикологии №2 2009. С. 81-94.

http://www.medved.kiev.ua/web_journals/arhiv/toxicology/2009/2_2009/str81.pdf

9. Уніфікований клінічний протокол екстреної медичної допомоги. Гострі отруєння. Острые и неотложные состояния в практике врача, № 3-4 • 2016. С 44-52. [https://urgent.com.ua/uploads/files/2016/3-4%20\(60-61\)/ONS16-3-4_44-54_383177718eb49a99bfc32ca7c562a50.pdf](https://urgent.com.ua/uploads/files/2016/3-4%20(60-61)/ONS16-3-4_44-54_383177718eb49a99bfc32ca7c562a50.pdf)

Розробник (розробники) – асистент Давиденко Аліна Володимирівна